

2007
HISTORY - II (Optional)
इतिहास - II (वैकल्पिक)

100631

Standard : Degree

स्तर : पदवी

Nature : Conventional

स्वरूप : पारंपारिक

Total Marks : 200

एकूण गुण : 200

Duration : 3 Hours

कालावधी : 3 तास

Note :

सूचना :

- (i) Answers must be written either in *English* or in *Marathi*.
उत्तरे इंग्रजीमधून किंवा मराठीमधून लिहिली पाहिजेत.
- (ii) Question No. 1 is *Compulsory*. Of the remaining questions, attempt *any four* selecting one question from each section.
प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही चार सोडवा पण प्रत्येक विभागातून एक प्रश्न निवडून सोडविणे आवश्यक आहे.
- (iii) Figures to the **RIGHT** indicate marks of the respective question.
उजवीकडील अंक संबंधित प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (iv) Number of optional questions upto the prescribed number in the order in which they have been solved will only be assessed. Excess answers will not be assessed.
ज्या क्रमाने निर्धारित संख्येपर्यंत पर्यायी प्रश्नसंख्या सोडविली आहे, तेवढीच प्रश्नसंख्या तपासली जाईल, अतिरिक्त उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (v) Credit will be given for orderly, concise and effective writing.
नीटनेटक्या, संक्षिप्त व परिणामकारक लिखाणास श्रेय दिले जाईल.
- (vi) Candidate should not write roll number, any name (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised.
उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतः किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (vii) For each slab of 10, 15 and 20 marks, the examinee is expected to write answers in 125, 175 and 250 words respectively.
प्रत्येकी 10, 15 आणि 20 गुण असलेल्या प्रश्नांची उत्तरे परिक्षार्थीकडून अनुक्रमे 125, 175 आणि 250 शब्दांमध्ये अपेक्षित आहेत.
- (viii) In case of any ambiguity, English version will be considered as authentic.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर ग्राह्य समजले जाईल.

P.T.O.

1. Answer *any four* of the following (10 marks each) :

खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा (प्रत्येकी 10 गुण)

- (a) Give an account of Ramoshi, Bhil and Koli uprisings in Maharashtra. 10
महाराष्ट्रातील रामोशी भिल्ल आणि कोळि उद्रेकांची माहिती सांगा.
- (b) Describe the contribution of Subhash Chandra Bose in the National movement. 10
राष्ट्रीय चळवळीतील सुभाषचंद्र बोसच्या योगदानाचे वर्णन करा.
- (c) Comment on the contribution of Karl Max to the development of modern Ideas. 10
आधुनिक संकल्पना विकसीत करण्यासाठी कार्ल मार्क्सने दिलेल्या योगदानाचे विवरण करा.
- (d) Analyse the recent changes in the political order from Bipolar to Unipolar world. 10
द्विध्रुवीय (Bipolar) जगाची एक ध्रुवीय (Unipolar) जगाकडे वाटचाल कशाप्रकारे सुरु आहे हे सांगून या परिवर्तनाचे विश्लेषण करा.
- (e) Evaluate the role of Vallabhbhai Patel in the merging of the Princely States in India. 10
भारतात संस्थानिकांच्या विलिनीकरणातील वल्लभभाई पटेलांनी बजाविलेल्या भूमिकेचे मूल्यमापन करा.

www.mpscmaterial.com
SECTION - A
विभाग - A

2. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Discuss the impact of the East India Company's rule on Indian economy. 10
इस्ट इंडिया कंपनीच्या शासनाचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवर काय परिणाम झाले? चर्चा करा.
- (b) Examine the effects of Famines on the economic life of Peasants in India in colonial rule. 15
वसाहत काळात भारतातील शेतकऱ्यांच्या आर्थिक जीवनावर दुष्काळाचे कोणते परिणाम झाले ते विशद करा.
- (c) Explain the socio-religious impact of the Vedokta movement on modern Maharashtra. 15
आधुनिक महाराष्ट्रावर वेदोक्त चळवळीने कोणता सामाजिक व धार्मिक प्रभाव पाडला ते स्पष्ट करा.

3. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Discuss the causes of the decline of the Indus Valley Civilization. 10
सिंधु संस्कृतिच्या न्हासांच्या कारणांची चर्चा करा.
- (b) Give an account of the social and religious life in the later vedic period. 15
उत्तर वैदिक काळातील सामाजिक आणि धार्मिक जीवनाची माहिती द्या.
- (c) Account for the decline of the Buddhism. 15
बौद्ध धर्माच्या न्हासाची कारणे सांगा.

SECTION - B

विभाग - B

4. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Give an account of the social life in the age of Guptas. 15
गुप्तकालीन सामाजिक जीवनाची माहिती द्या.
- (b) Illustrate the Political History of the Chola Empire. 15
चोल साम्राज्यांचा राजकीय इतिहास विषद करा.
- (c) Describe the origin and growth of the Srivaishnava cult of Ramanujacharya. 10
रामानुजाचार्य यांचे वैष्णव पंथाच्या उदगम आणि वाढ या संबंधीच्या कार्यांचे वर्णन करा.

5. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Give an account of the religious life in the age of Guptas. 15
गुप्तकालीन धार्मिक जीवनाची माहिती द्या.
- (b) Give an account of the Arab invasion on Sindh. What were its consequences ? 15
सिंधवरील अरबांच्या आक्रमणाचा वृत्तांत द्या. त्याचे कोणते परिणाम झाले ?
- (c) Discuss origin and growth of Bhakti movement. 10
भक्ति चळवळीचा उदगम आणि विकास यावर चर्चा करा.

www.mpscmaterial.com

SECTION - C

विभाग - C

6. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Discuss the services rendered by Mohammad Gawn to Bahmani Kingdom. 15

महमूद गावानने बहामनी साम्राज्याला दिलेल्या सेवेचे वर्णन करा.

(b) Explain the Mansabdari system of Akbar. 15

अकबराच्या मनसबदारी पद्धतीचे वर्णन करा.

(c) Review the Development of Urban industry during the Mughal Period. 10

मुगल काळातील शहरी उद्योगधंदे विकासाचा आढावा घ्या.

7. Answer the following sub-questions :

खालील उपप्रश्नांची उत्तरे द्या :

(a) Discuss the place of Shivaji Maharaji in the History of Medieval India. 15

मध्ययुगीन हिन्दुस्थानच्या इतिहासातील शिवाजी महाराजांच्या स्थानाची चर्चा करा.

(b) Discuss the revenue system during the Mughal Period. 15

मुगल कालीन महसुल व्यवस्थेची चर्चा करा.

(c) Sketch the growth of trade and commerce under the Mughals. 10

मुगल काळातील व्यापार व उद्योगांच्या भरभराटीचे वर्णन करा.

P.T.O.

SECTION - D

विभाग - D

8. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Give a brief history of Warkari movement. 15
वारकरी चळवळीचा थोडक्यात इतिहास द्या.
- (b) Give an account of the development of architecture in South India. 15
दक्षिण भारतातील स्थापत्यकलेच्या विकासाचा परामर्श द्या.
- (c) What role did Albuauark play in making the Portuguese a strong power in India ? 10
भारतात पोर्तुगीज सत्ता बळकट करण्याकरिता अल्बुकर्कने कोणती भूमिका बजावली ?

9. Answer the following sub-questions :

खालील उप-प्रश्नांची उत्तरे द्या :

- (a) Evaluate the contribution of Kabir and Nanak for the promotion of unity among the people. 15
कबीर आणि नानक यांनी भारतीय समाजात एकोपा निर्माण करण्याकरिता केलेल्या कामगिरीचे वर्णन करा.
- (b) Give an account of the architecture under the Mughals. 15
मुगल कालीन वास्तुकलेची माहिती द्या.
- (c) Discuss the quarrels between the English and the French for gaining supremacy over the Deccan. 10
इंग्रज आणि फ्रेंच यांच्यात दक्षिणेच्या वर्चस्वाकरिता झालेल्या झगड्यांचा वृत्तांत द्या.

- o O o -